

HORSENS
BYSKOLE

Vi former din fremtid sammen

Mål og indholdsbeskrivelse

for SFO Horsens Byskole

Indhold

Mål og indholdsbeskrivelse.....	1
Forord.....	3
Fælles kommunale målsætninger for SFO	4
Temaer og minimumskrav til mål og indholdsbeskrivelsen	4
Fakta om SFO Horsens Byskole	7
Pædagogik og læring i SFO	7
Målstyret læring i SFO	8
Medindflydelse og medbestemmelse	8
Krop og bevægelse	9
Børn med særlige behov.....	10
Samspil med skolens undervisningsdel	11
Samspil med førskoleområdet – "Den Røde Tråd"	12
Udeliv	14
Mål og indholdsbeskrivelsen som pædagogisk redskab	15

Forord

Mål og indholdsbeskrivelser er obligatorisk for SFO'erne i hele landet, og er sat efter lovbekendtgørelsen nr. 550 d. 18. juni 2009. Målet er at formidle, synliggøre og dokumentere skolefritidsordningernes bidrag til barnets trivsel, læring og generelle dannelse. Derudover er den også med til refleksion over metoder i forhold til SFO'ens pædagogiske mål og overvejelser, over hvordan det pædagogiske indhold dokumenteres og evalueres.

Formålet med mål og indholdsbeskrivelserne er også at fremme at SFO'en inddrages i opfyldelsen af folkeskolens formål.

Folkeskolens formålsparagraf:

§ 1. Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der: forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.

Stk. 2 Folkeskolen skal udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.

Stk. 3. Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligestilling og demokrati.

Fælles kommunale målsætninger for SFO

Horsens Kommune har derudover formuleret følgende målsætninger for SFO:

Inden for rammerne af folkeskolens formål skal skolefritidsordningerne i Horsens Kommune medvirke til at sikre barnets udvikling og trivsel i et professionelt og anerkendende samarbejde med skolens undervisningsdel, med øvrige kommunale samarbejdspartnere og med forældrene.

For at opfylde dette, skal det sikres:

- At børnene får mulighed for at skabe og udvikle venskaber
- At der er tid og rammer til leg og fordybelse
- At der er fokus på sundhed, krop og bevægelse
- At der tilbydes aktiviteter, som tilgodeser hele barnets udvikling
- At der tilbydes både selvvalgte og voksenstyrede aktiviteter
- At demokrati og medbestemmelse vægtes højt
- At børnene har gode og udviklende fysiske rammer
- At der tages hensyn til børns forskelligheder
- At samarbejdet mellem de professionelle voksne og med forældrene skaber helhed omkring barnet

Temaer og minimumskrav til mål og indholdsbeskrivelsen

Under 5 konkrete overskrifter er der udlagt følgende minimumskrav til skolerne vedrørende udfærdigelsen af lokale mål- og indholdsbeskrivelser:

1. Børn med særlige behov
  - a) Inklusion af børn med særlige behov i SFO
  - b) Trivsel og udvikling for børn med særlige behov
  - c) Sammenhæng mellem undervisnings- og fritidsdelen for børn med særlige behov
2. Krop og bevægelse
  - a) Vægtningen på temaer som krop, bevægelse og sundhed
  - b) Motivering af børnene
  - c) Medspillere i processerne – herunder samspillet med undervisningsdelen samt muligheder og udfordringer i lokalmiljøet bl.a. idrætsforenings- og udelivstilbud
3. Medindflydelse
  - a) Balancen mellem voksenorganiserede og selvvalgte aktiviteter
  - b) Børnenes mulighed for medindflydelse

4. Samspil med skolens undervisningsdel
  - a) Samarbejdet om børnenes udvikling af faglige kompetencer
  - b) Samarbejdet om børnenes udvikling af sociale kompetencer
  - c) Det fælles samarbejde med forældrene

5. Samspil med førskoleområdet
  - a) Børnenes fremadrettede udbytte af Den Røde Tråd
  - b) Børn med særlige behov
  - c) Overdragelse af viden og pædagogiske læreplaner

Horsens Byskoles mål og værdier er også rammesættende for udarbejdelsen af og arbejdet med mål og indholdsbeskrivelse for SFO. Dette er med til at skabe sammenhængskraft og retning for skolens fælles pædagogiske arbejde.

Nedenfor ses de mål og værdier Horsens Byskole arbejder med:

Nationalt:

Mål

- Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige de kan.
- Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.
- Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.

Horsens Kommune:

Værdier

- **Helhed:**
Vi vil arbejde helhedsorienteret og tværgående og fremstå som én enhed. Vi vil, som kommunal virksomhed, udvise forståelse og ansvarlighed overfor hinanden og det øvrige lokalsamfund.
- **Resultat:**
Vi vil arbejde resultatorienteret og effektivt for at videreudvikle en handlekraftig og økonomisk sund kommune for at sikre et højt serviceniveau.
- **Respekt:**
Vi vil møde borgere, virksomheder, samarbejdspartnere og kolleger med respekt og åbenhed og vil sikre troværdighed i alle handlinger.
- **Kvalitet:**
Vi vil levere ydelser af højest mulig kvalitet og god service gennem professionelt arbejde og kompetent kommunikation.

Folkeskolerne i Horsens:

Fælles læring – stærkere resultater

- **Læring:**
Børnene skal blive så dygtige som de kan.
- **Trivsel:**
Vi skaber et godt fællesskab. For alle skal trives i skolen.
- **Personlig mestring:**
Jeg er klar til uddannelse, jeg kan bruge det jeg har lært.
- **Samskabelse:**
Sammenhæng i elevernes liv. (Livet uden for skolen).

Horsens Byskole:

Strategi → attraktiv arbejdsplads

- Styrket ledelse: Kompetenceplan for vejledere, lærere, pædagoger og ledelse
- Professionelle læringsfællesskaber: Data og forskningsinformeret læringsledelse, LSP (Laboratorium for forskningsbaseret Skoleudvikling og Pædagogisk praksis), UJ undervisning (Uddannelse og job undervisning), Kvalitetsrapport.
- Synlig og målstyret læring: Sprog og læseplan.
- Mere og stærkere fællesskab: K-faktor.

Fakta om SFO Horsens Byskole

SFO Horsens Byskole består af tre afdelinger, der er placeret på vores tre matrikler: SFO afd. Fussingsvej (ca. 250 børn), SFO afd. Kildegade (ca. 200 børn) og SFO afd. Lindvigsvej (ca. 100 børn). Alle tre afdelinger ligger i Horsens midtby, og de fleste af børnene bor i lokalområdet. Det giver os fine muligheder for at benytte os af Horsens midtbys mange forskellige tilbud og de mange omkringliggende naturområder. For nærmere beskrivelse af de enkelte SFO-afdelinger og deres fysiske rammer - se på vores skoleport under "SFO".

Pædagogik og læring i SFO

I Horsens Byskoles SFO'er arbejder vi med læring, udvikling, trivsel, dannelse og livsduelighed. Læring i SFO kendetegner sig bl.a. ved at læring foregår i børnenes egen, frie tid, hvor læringsarenaen er det store fællesskab med vægt på det sociale samspil og udvikling af en bred vifte af kompetencer.

Vi er bevidste om vores rolle i Den nye Folkeskolereform gennem udvikling af læringsmiljøer og varierede aktiviteter ud fra temaer som håndværk & design, medier, innovation, sundhed og bevægelse, ture ud af huset m.v.

Vi inddrager børnene i aktivitetsforslag, tager udgangspunkt i deres interesser og tilbyder aktiviteter, der giver dem alsidige udfordringer og mulighed for fordybelse, så de får stimuleret og udviklet hele deres person.

I fritidsdelen er rammerne for pædagogik og læring anderledes end i skoledelen, da børnene i højere grad har mulighed for at interagere på tværs af alder, køn og interesser. Denne læring ser vi som uformel, og vi tillægger den stor værdi, da læringen tager udgangspunkt i den almene dannelse og generelle tilværelseskompetencer. Læring i SFO er desuden karakteriseret ved en kropslig, sanselig og skabende form for læring.

Legen i SFO har stor betydning, og den styrker sprog, fantasi, emotionelle og sociale kompetencer, hvor børnene udvikler og afprøver sig selv i forhold til andre. Legen er tæt forbundet med børns venskaber; man leger med sine venner, og man får venner, når man leger. De legende og eksperimenterende rammer, SFO'en giver, understøtter desuden børnenes kreativitet – og på sigt evne til innovation. I den forbindelse, får børnene mulighed for inspiration til fritidssysler/aktiviteter og mulighed for at skabe nye interessefelter. På denne måde bliver SFO'en en komplementær del i samspillet med skolens undervisningsdel og børnenes fritids- og familieliv.

I SFO'en lærer børnene i høj grad at forholde sig til sig selv, andre og deres omverden på en nysgerrig, positiv og kritisk måde. Dette sker i samspil med voksenstøtte, og vi vægter desuden højt, at børnene får redskaber til konflikthåndtering. Overordnet set er vores tilgang til dannelse i SFO baseret på at understøtte børnenes livsduelighed, alsidige udvikling, robusthed, forståelse for

demokrati, medborgerskab, moral og etik og det at forholde sig ansvarligt og reflekterende til omverdenen.

Målstyret læring i SFO

For at skabe helhed og sammenhængskraft for børn og medarbejdere mellem skole og SFO arbejder vi i praksis med målstyret læring. Denne måde at arbejde på er med til at understøtte, at alle børn skal blive så dygtige de kan.

I målstyret læring tager vi afsæt i mål og indholdsbeskrivelsen og har en årsplan med forskellige temaer der skal være med til at understøtte opfyldelsen af læringsmålene. For en fastsat periode opstilles der specifikke mål, tegn på hvilken forandring vi ønsker at se, feedback i børnehøjde samt evaluering. Ud fra målene laves der en aktivitetsplan som vi sender ud til børn og forældre.

Medindflydelse og medbestemmelse

I fritiden lægges vægt på en høj grad af selv- og medbestemmelse samt børnenes egen forvaltning af fritiden, hvor børnenes initiativ og drivkraft er essentielt.

SFO'ens omdrejningspunkt er viften af rammesatte former for meningsfulde og udfordrende aktiviteter, ligesom børnenes spontane og selvstyrede leg spiller en stor og vigtig rolle. Aktiviteterne kan til dels opstå og udvikle sig spontant og være mere eller mindre voksenstyrede, ligesom aktiviteterne kan være nøje planlagt og rettet mod et eller flere konkrete læringsmål.

Mål for medindflydelse:

- At medindflydelse får børnenes engagement til at vokse.
- At børnene får øget deres motivation for at være i SFO'en.
- At det styrker og lærer børn demokrati.
- Relationerne barn-voksen og barn-barn styrkes.
- At børnene udvikler ansvarlighed, selvstændighed og bliver mindre afhængige af de voksne.

Eksempler på tiltag:

- Børnemøder.
- Frivillighedsprincip ved tilmelding til ture i SFO.
- Bestræbelse på at personalet opstiller rammer, som ikke er for fastlåste, med det sigte at give børnene mulighed for at videreudvikle personalets ideer til aktiviteter.
- Børnenes ønsker til ture og aktiviteter imødekommes.

For børnene der går i SFO 2, er dagligdagen i højere grad præget af medbestemmelse og medindflydelse. Da en af de pædagogiske opgaver i SFO 2 er at ruste børnene til at tage ansvar for deres fritid, når de ikke længere går i SFO, arbejdes der med børnenes medansvar i den sociale sammenhæng, men også at de har medindflydelse på, hvad de vil lave i deres SFO tid.

Krop og bevægelse

SFO'en arbejder ud fra at krop og bevægelse er en naturlig del og et vigtigt element i børnenes hverdag. Når vi bevæger os kommer pulsen op, kroppen frigiver endorfiner, energien får mulighed for at blive kanaliseret ud og man oplever et velbefindende. Nyere forskning peger på, at skolebørn skal bevæge sig mindst 1½ time om dagen for bl.a. at undgå livsstilssygdomme der både kan opstå i barndommen og i ungdomsårene. Derudover er der også en sammenhæng mellem en bedre indlæring, hvis fysik og motorik er veludviklet hos børnene. Derfor ser vi også, at det er en vigtig pædagogisk opgave, i samspil med forældrene, at børnene i en tidlig alder lærer at man skal passe på sin krop, og få brugt kroppen fysisk hver dag.

Bevægelse og idræt skal være sjovt, men for nogle børn kan det være svært at finde lysten til bevægelse. Derfor ser vi de voksne som igangsættere/rollemodeller, og dem der skal motivere børnene og introducere forskellige genre af idræt og bevægelse. Vi ser også at bevægelse i dagligdagen er med til at lave fællesskaber for børnene, hvor de både kan etablere nye venskaber og vedligeholde eksisterende venskaber.

Mål med krop og bevægelse:

- At børnene oplever glæde ved at bruge kroppen.
- At børnene får styrket deres motorik og fysik.
- At børnene får en bedre kondition.
- At børnene får et øget/betere selvværd.
- At børnene dagligt gives et varieret udbud af muligheder for fysisk aktivitet.
- At vi gennem konkrete aktiviteter inspirerer børnene til en sundere livsstil – herunder fokus på kost.
- At vi vægter inspiration og samarbejde med lokale idrætsforeninger.

Eksempler på tiltag:

- I vores hverdag tænker vi flere daglige tilbud om bevægelse ind i planlægningen.
- I vores årshjul har vi en fordybelsesperiode med temaet "sundhed – krop og bevægelse"
- Periodevis benytter vi andre rammer for fysisk aktivitet, hvor vi bevæger os udenfor skolens matrikel, fx cykelture, tur til svømmehallen, skaterbanen, skøjtebanen og gåture.

- Når vi handler ind køber vi sunde råvarer og årstidens frugt og grønt.
- Maden vi laver sammen med børnene skal være sund mad. Eksempler på dette kan være grovboller, bålsuppe eller pastaretter.
- Morgenmaden vi serverer er sund, nærende og mættende og kan indeholde havregryn, grovboller samt rug- og knækbrød. Vi opfordrer de børn der ikke har spist til at få noget morgenmad, så de får en god start på dagen.

Børn med særlige behov

Alle børn kan på et tidspunkt i deres børneliv komme ud for en situation, hvor livet kan være svært og kan derfor have brug for ekstra støtte og omsorg i en periode. Børn kan have forskellige udfordringer, der gør at de hver især kan have særlige behov og indgår på skolen med forskellige forudsætninger. Derfor er det vigtigt at se barnet i et helhedsperspektiv, hvor der ofte er mange faktorer i spil.

Som skole møder vi mange forskellige børn, og en af vores fornemmeste opgaver er, at alle børn får en tryk, spændende og lærerig hverdag. Dette er uanset hvilke udfordringer børnene måtte stå i og her kan SFO'en være et frirum – men også samtidig en stor kontrast med mange valgmuligheder. Nogle børn har derfor brug for faste aftaler med en voksen om, hvad de laver og hvor de går hen.

Mål:

- At børn med særlige behov trives og udvikles i et inkluderende miljø, hvor de kan deltage i SFO'ens aktiviteter sammen de andre børn.
- At øge rummeligheden blandt børnene.
- At børnene danner venskaber på tværs af forskelligheder.
- At børnene lærere at navigere og håndtere udfordringer.
- At børnene får et positivt selvbillede og bliver bevidste om egen identitet.

For børn i Basen, 0.-3. klasse, på Fussingsvej arbejdes der desuden ud fra:

- At de yngste børn fra M-klasserne har et sted, hvor de i trygge rammer og med kendte voksne får en særlig opmærksomhed i relation til deres behov for genkendelighed, forudsigelighed og struktur.

Eksempler på tiltag:

- SFO'ens aktiviteter tilrettelægges, så alle børn for så vidt har mulighed for at deltage.
- De voksne er tydelige og troværdige rollemodeller.
- Som personalegruppe kvalificerer vi os løbende gennem kurser, kollegial sparring og videndeling til at arbejde med børn med særlige behov.
- Der er fokus og procedure på at skabe en god overgang fra skole til SFO.

- Ud fra det enkelte barns behov tilstræber vi, at en voksen støtter op om den aktivitet, som barnet vil deltage i.
- Børnene i indskolingen bliver informeret i klasserne omkring aktuelle aktiviteter og voksne den pågældende dag.
- Børn med særlige behov inddrages ofte i voksenstyrede aktiviteter, hvor der er fokus på barnets udviklingsområder.
- Børn med særlige behov er ofte med på ture, da dette giver bedst mulighed for kammeratskab, trivsel og læring. Der er fokus på at børnene har legeaftaler og er med i aktiviteter i frikvartererne.
- De voksne er på forkant og guider børnene i samværet med kammerater.
- De voksne skal gennem dialog med børnene medvirke til, at der skabes forståelse og tolerance over for hinanden – og hjælpe børnene til selvindsigt og bevidstgørelse omkring egen rolle i samspil med andre.
- Vi vil skabe "rum", rammer og omgivelser, så børnene får mulighed for selv at igangsætte aktiviteter og være kreative. Rummene skal emme af, hvad der kan foregå – atmosfære.

Eksempler på tiltag i Basen:

- Vi har indrettet et skærmet område (Basen) for indskolingens specialklasser, hvorfra indskolingsbørn med særlige behov kan blive guidet ud i SFO'ens øvrige aktiviteter.
- Det tilstræbes, at de voksne i specialklasserne og i Basen tilegner sig kendskab til det enkelte barns ressourcer og begrænsninger.
- Børnene i indskolingen bliver informeret i klasserne omkring aktuelle aktiviteter og voksne den pågældende dag.
- Vi har fokus på kontinuitet, overskuelighed og genkendelighed i dagligdagen.
- Børn med særlige behov har billeder af de voksne, der er tilknyttet et værksted eller en aktivitet.
- Vi har fokus på visualisering af aktiviteter og fysiske rammer.
- Vi vægter gensidig kommunikation og informationsudveksling mellem skole og SFO.
- I det omfang det er muligt, inviteres der til samvær i Basen for de børn fra SFO 1, der kan profitere af at søge væk fra den mere ustrukturerede og frie legs zoner.
- De voksne skal gradvist trække sig og være guider på sidelinjen i aktiviteterne.

Samspil med skolens undervisningsdel

På Horsens Byskole er der et tæt samarbejde mellem lærere og pædagoger. Vi arbejder ud fra et fælles helhedssyn hvor begge faggrupper sammen har ansvaret for børnenes udvikling, læring og trivsel. På alle årgange i indskolingen er der pædagoger der deltager i undervisningen, og vi vægter højt at der er tid til teamsamarbejde. På mellemtrinnet er der tilknyttet SFO 2 pædagoger og i Basen er det de sammen voksne fra skolen der er i SFO'en. I en klasse deler pædagoger og

lærere kontaktpersonsordningen. Kontaktpersonen har hovedansvaret for kontakten mellem skole og hjem og deltager bl.a. i forældresamtaler. Derudover har kontaktpersonen til opgave at vidensdele omkring et barns læring, trivsel og udvikling.

Mål for samarbejdet:

- Helhedssyn på barnet, så der sikres stor trivsel og at alle børn bliver så dygtige de kan.
- At børnene periodevis oplever sammenhæng i tema- og flexuger mellem de oplevelser og udfordringer, de møder i skoletiden og i SFO.
- At vi gennem aktiviteter og leg på tværs af alder støtter børnene i deres udvikling af sociale kompetencer og etablering af venskaber.
- At SFO-personalet, der er til stede i både skole og SFO, understøtter et sammenhængende forældresamarbejde mellem skole og SFO.
- At begge faggrupper supplerer og understøtter hinanden med deres fagfaglige og pædagogfaglige viden og kompetencer.

Eksempler på tiltag:

- Teamet laver fælles årsplaner.
- Vi vil bruge team-, indskolings- og fællesmøder til fælles planlægning af indhold samt fælles regler, værdier og normer på skolen.
- Vi bruger team- og indskolingsmøder til fælles drøftelser omkring børnenes trivsel og udvikling.
- Der arbejdes med målstyret læring i både SFO og skole.
- Gennem fælles iagttagelser støtter vi børnene i at udvikle deres sociale kompetencer inden for både strukturerede og frie rammer.
- Pædagogerne bakker op omkring de legegrupper, der er dannet i skoledelen for nogen klassers vedkommende.
- I ferieperioder gør SFO-personalet sig erfaringer med også at danne legegrupper mellem børnene på tværs af alder.
- Vi vil bruge PersonaleIntra til informationer omkring specifikke aftaler eller til beskeder mellem personalegrupper.
- Pædagogpersonalet dækker, så vidt det overhovedet er muligt, indskolingsklassernes overgange i forhold til skole/SFO/hjem med hensyn til videreformidling af information om trivsel og særlige forhold.

Samspil med førskoleområdet – ”Den Røde Tråd”

På Horsens Byskole modtager SFO'en hvert år d. 1. maj kommende børnehaveklassebørn det skoleår, hvor de skal starte i børnehaveklassen i august måned.

For personalet på skolen er det en helt særlig tid hvert forår, hvor vi får lov til at tage godt imod vores nye børn og forældre. Børnene kommer almindeligvis fra både fra distriktsbørnehaver og andre børnehaver.

Pr. 1. maj udvides SFO'ens åbningstid, da de nye børn og skolepædagoger er sammen fra morgenstunden og til SFO'en åbner for alle børn. Dette er med til, at de nye børn får en god og tryk start, hvor de lærer hinanden, de andre børn og de voksne at kende.

De voksne, der er tilknyttet rød tråd, er pædagoger fra SFO'en og pædagoger fra distriktsbørnehaverne. Pædagogerne har oparbejdet et godt og udviklende samarbejde, og vi forsøger at planlægge, at det er de samme pædagoger, der har været med i rød tråd både fra skolen og fra børnehaverne. Derudover har SFO'en en tovholder fra rød tråd, hvilket der giver kontinuitet og udvikling i det pædagogiske arbejde.

Mål for rød tråd:

- Der laves fælles årsplan mellem skole/SFO/børnehave, hvor læring og børnenes kendskab til skolen især er i fokus det år de kommende skolebørn starter i skole.
- At den fælles sprogpoltiske handleplan mellem skole og dagtilbud understøtter børnenes sproglige udvikling og sikrer videndeling, tiltag og samarbejde i overgangen fra børnehave til skole.
- At både børnehaveklasseledere og pædagoger skal være en del af overgangen fra børnehave til skole.
- At der inden klassesdannelserne er fokus på børnenes indbyrdes relationer.
- At alle børn har mulighed for at knytte venskaber.
- At børnene får en tryk og rolig indførsel i skolens og SFO'ens kultur og dagsrytme.
- At børnene lærer at benytte skolens faciliteter, som fx læringscenter, udearealer m.m.
- At børnene bliver mere læringsparate.
- At sikre et højt informationsniveau til kommende forældre.

Eksempler på tiltag:

- I det pædagogiske arbejde iagttages børnenes relationer løbende, og mulighed for nye relationer/venskaber iagttages og understøttes.
- Hver dag samles børnene i grupper, og her får de et ugeskema hvor de bl.a. introduceres til skoleopgaver på deres niveau.
- Der laves aktiviteter på tværs af grupperne, og der arrangeres ture ud af huset. Børnene får også hver dag tid og rum til leg.
- De kommende børnehaveklasseledere har undervisningstimer i førskolegrupperne i maj og juni. Dette forgår i børnehaveklasserne.
- Der er fokus på og der planlægges sproglige aktiviteter i førskolegruppen.

- Sprogvejlederne fra børnehaverne og skolen mødes gennem skoleåret og videndeler omkring de børn der har brug for særlig sproglig opmærksom. Denne videndeling gives videre til pædagoger og børnehaveklasseledere.
- Det materiale børnehaver bruger i sprogarbejdet understøtter det materiale der anvendes på skolen.
- Udveksling af pædagogisk viden og erfaring.
- Overdragelsesmøder mellem distriktsbørnehaver, skole og SFO.
- I samarbejde med sårbare børn og forældre inddrages forældrene og evt. PPR samt børnefamilierådgivningen i overdragelsen
- Skolens distriktsbørnehaver besøger skolen og benytter sig af de forskellige faciliteter.
- En eller flere personaler, der har tilknytning til såvel 00. klasse, 0. klasse og SFO'en besøger børnehaverne løbende i året op til førskolestart
- Der planlægges besøg på skolen hvor fælles mål fra årsplanen er en del af de aktiviteter der forgår.
- Der afholdes fælles forældremøde med skole og børnehave omkring skoleparathed og information omkring barnets skolestart.
- Der følger personale med fra de respektive børnehaver til førskoleopstarten kaldet 00. klasse, der løber over maj og juni måned.
- Børnehaverne kommer på besøg på Horsens Byskole til forskellige arrangementer - både faglige og sociale.
- Hvert år omkring midt i september er de kommende skolebørn en del af et projekt med Horsens Byskole og musikskolen. Musikprojektet forløber over 10 uger og afsluttes med en koncert for forældre og børn på skolen.

Udeliv

Vi er en skole i midtbyen, og dette betyder, at udeliv har en stor prioritet i børnenes hverdag, når de er i SFO'en.

Fællesskabet og strukturen omkring vores udeliv giver nærvær og tilhørsforhold for det enkelte barn. I naturen er der højt til loftet, og det giver mulighed for anderledes rammer til at udvikle sig i og lære. Igennem oplevelser i naturen bliver børnene inspireret til anderledes lege og læring. Gennem naturens ujævne grund og værktøjer som knive, dolke, økser m.m. udfordres den motoriske udvikling og koncentrationen styrkes.

Mål for natur/udliv:

- At opleve og udforske de 4 årstider.
- At børnene bliver præsenteret for naturens forskellige sider, bl.a. ved ture ud af huset.
- At styrke sundheden ved at få lys, luft og udfoldelsesmuligheder i naturen.
- At udvikle grov- og finmotorik ved kropslige aktiviteter.
- At styrke børnenes naturfaglige kompetencer.
- Fordybelse og eksperimentering.

- At skabe et udviklende og naturfagligt miljø.
- At udvikle fantasi og skabertrang.

Eksempler på tiltag:

- Børnene må bruge dolke, økser og lave bål. Dette sker under kyndig vejledning, hvor børnene får både bål -og snittekursus
- Vi laver bålmad, pilehytter, spireforsøg, huler, klatrer i træer samt idræt og bevægelseslege.
- I vores skolegård/udearealer har vi året rundt en voksen, så børnene kan lege udenfor hvis de har lyst – uanset tidspunkt og årstid.

Mål og indholdsbeskrivelsen som pædagogisk redskab

Som tidligere beskrevet, er mål og indholdsbeskrivelsen et redskab vi forankrer i SFO'en ved løbende at arbejde med målene på møder. Vi ønsker, at mål og indholdsbeskrivelsen skal være et dynamisk dokument, der skal være med til skabe et højt pædagogisk fagligt niveau gennem refleksion af praksis og videreudvikling af nye mål samt tiltag.